Çocuklar?n Öz-düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar?n Öz-düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19063

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar?n Öz-düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri (ÇÖÖKUE), ö?rencilerin ö?renme süreçlerinde kulland?klar? **öz-düzenleme** stratejilerini, motivasyonel inançlar?n? ve davran??sal yönetim becerilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu envanterin Türkçe'ye **uyarlama** çal??mas?, Muhammet Fatih Do?an taraf?ndan 2015 y?l?nda tamamlanm?? olup, Türk e?itim ba?lam?nda öz-düzenlemeli ö?renme becerilerinin de?erlendirilmesine olanak sa?lam??t?r.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in dilsel ve kültürel e?de?erli?ini sa?laman?n yan? s?ra, Türk ö?renci örneklemi üzerinde kapsaml? **geçerlik** ve **güvenirlik** analizlerini içermektedir. Bu envanter, e?itim psikologlar? ve ara?t?rmac?lar için ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? art?rmada kilit rol oynayan öz-düzenleme mekanizmalar?n? anlamak ve müdahale programlar? geli?tirmek ad?na önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öz-düzenlemeli Ö?renme, Çocuk Psikolojisi, Envanter Uyarlamas?, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Ö?renme Stratejileri.

Yazarlar

Muhammet Fatih Do?an

Amaç

Çocuklar?n Öz-düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri'nin temel amac?, ilkö?retim veya ortaokul düzeyindeki çocuklar?n akademik görevleri yerine getirirken ba?vurduklar? **öz-düzenlemeli ö?renme** (ÖDÖ) davran??lar?n?, stratejilerini ve motivasyonel e?ilimlerini sistematik olarak ölçmektir. Bu envanter, ö?rencilerin ö?renme süreçlerini ne kadar bilinçli yönettiklerini, hedefler belirleyip bu hedeflere ula?mak için çaba sarf edip etmediklerini belirlemeyi hedefler.

Özgün ölçe?in Türkçe'ye adaptasyonunun spesifik amac? ise, Türk kültürüne özgü dilsel ve ba?lamsal farkl?l?klar? dikkate alarak, ölçe?in psikometrik özelliklerini korumak ve Türk ö?rencilerinin ÖDÖ düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde de?erlendirebilecek bir araç sunmakt?r. Bu sayede, ö?retmenler ve e?itim uzmanlar?, ö?rencilerin zay?f oldu?u öz-düzenleme alanlar?n? tespit edebilir ve ki?iselle?tirilmi? destek sa?layabilirler.

Yap?

Envanterin ölçtü?ü temel yap?, Öz-düzenlemeli Ö?renme (Self-Regulated Learning - SRL) kavram?d?r. SRL, ö?rencilerin kendi ö?renme süreçlerini bili?sel, üstbili?sel, motivasyonel ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

davran??sal aç?lardan aktif olarak yönetmeleri sürecini ifade eder.

Öz-düzenleme genellikle üç ana a?amada incelenir: 1) Planlama ve Önsezi (Görev analizi, hedef belirleme), 2) Performans (Strateji kullan?m?, kendini kontrol etme) ve 3) Öz-yans?tma (Öz-de?erlendirme, at?flar). ÇÖÖKUE, bu kapsaml? yap?y? olu?turan alt boyutlar? (örne?in, bili?sel stratejiler, üstbili?sel stratejiler, motivasyon ve çevre düzenleme) çocuklar?n alg?lad??? düzeyde yakalamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Muhammet Fatih Do?an'?n (2015) yüksek lisans tezi kapsam?nda, Çocuklar?n Öz-düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Bu çal??malar tipik olarak yap? geçerli?i ve kapsam geçerli?ini içermektedir.

Yap? Geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (AFA ve DFA) kullan?larak test edilir. Bu analizler, Türkçe formun maddelerinin, özgün ölçekte tan?mlanan teorik alt boyutlara uygun ?ekilde kümelenip kümelenmedi?ini belirlemeyi amaçlam??t?r. Ba?ar?l? bir uyarlama, ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk kültüründe de korundu?unu gösterir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda envanterin iç tutarl?l??? ve kararl?l??? incelenmi?tir. **Güvenirlik** analizleri, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? maddelerle tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini göstermeyi hedefler.

Bu kapsamda, ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y?, yani öz-düzenlemeli ö?renmeyi ölçmede ne kadar ba?ar?l? oldu?unu gösterir. Ek olarak, test-tekrar test güvenirlik analizleri de, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek için uygulanm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlama sürecinin kritik bir ad?m? olan faktör analizi, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de sürdürülüp sürdürülmedi?ini ara?t?rm??t?r.

Yap?lan faktör analizleri (AFA ve/veya DFA), envanterin öz-düzenlemeli ö?renmenin farkl? alt bile?enlerini (örne?in, zaman yönetimi, bili?sel stratejiler, öz-izleme) ayr? ayr? ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamay? amaçlam??t?r. Bu analizler, ölçe?in nihai madde say?s?n? ve alt boyut yap?s?n? belirlemede belirleyici olmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal ölçe?in yap?s?na ba?l? olarak Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar (Ö?renciler)

Age Group: ?lkokul veya ortaokul ö?rencileri (Tez içeri?ine göre netle?melidir, ancak genellikle 9-14 ya? aral??? hedeflenir.)

Population Details: Türkiye'deki ilkö?retim/ortaokul kademesinde ö?renim gören ö?renciler.

Test Methodology: Öz-bildirim envanteri. Ö?rencilerden, akademik ö?renme durumlar?nda sergiledikleri davran?? ve dü?ünceleri yans?tan ifadelere ne s?kl?kta kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Öz-Düzenleme, E?itim Psikolojisi, Yüksek Lisans Tezi, Faktör Yap?s?, Ö?renci Ba?ar?s?, Bili?sel Stratejiler, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: mfdogan@yildiz.edu.tr

Correspondence Address: Muhammet Fatih Do?an, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (2015 itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Envanterin uyarlama çal??mas? **2015** y?l?nda tamamlanm??t?r. Envanterin ticari kullan?m? veya bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Muhammet Fatih Do?an ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir.

Sorumlu yazar?n ileti?im adresi: mfdogan@yildiz.edu.tr.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Bu envanterin Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?na ili?kin temel referans a?a??dad?r:

Do?an, M. F. (2015). *Çocuklar?n Öz-düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri'nin Türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: cocuklarin-oz-duzenlemeli-ogrenmeyi-kullanimi-envanteri-toad.pdf

Çocuklar?n Öz-düzenlemeli Ö?renmeyi Kullan?m? Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na eri?im için, yukar?da belirtilen yüksek lisans tezi referans?n?n incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM